

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2015

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 2

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը Դուք ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *է*.

- 1) ինչևից-, եղեր-րգ, գեղուղ-շ, ան-րկբա
- 2) ան-գր, խուռն-րամ, երբև-, նախօր-
- 3) նրբ-րշիկ, լայն-գր, լուս-րես, ան-ացում
- 4) բազմ-րանգ, օրըստօր-, հր-շ, դող-րոցք

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *դ*.

- 1) հաղոր-ել, վար-ապետ, խոր-անալ, հար-արել
- 2) անդա-րում, բուր-, խոր-ուբորդ, զար-ուցիչ
- 3) անգայ-, ըն-արմանալ, լեր-անալ, վր-ովել
- 4) լյար-, Նվար-, դր-ել, հար-աշաղախ

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *իս*.

- 1) դաստ-րակ, իշ-ս, եղ-մ, կր-
- 2) Սուք-ս, միմ-նց, բար-ցական, խավ-ր
- 3) օլիմպ-ական, Անան-, միլ-րդ, մում-
- 4) հեք-աթային, առօր-կան, Մար-մ, ն-արդ

4 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ կա.

- 1) միգապատ, Սարգիս, ոքեկոչել, սայթաքել
- 2) ուրագ, ձիթանրագ, պարզև, զուգել
- 3) վարակ, անհոգ, թագադրում, ճգնաժամ
- 4) հագենալ, արքան, մրգառատ, օգնական

5 Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *այմաստ* - թանկարժեք քար, ադամանդ, *կողակ* - ձկան տեսակ
- 2) *գրչակ* - վատ գրող, *գետնամած* - գետնին տարածված
- 3) *ասպար*- պաշտպանական զենք, *իմաստակ* - խելացի մարդ
- 4) *գրտնակ* - խմորը բացելու գլանաձև փայտ, *ալոջ* - էգ ուլ

6 Ո՞ր շարքի բոլոր բառակապակցություններում փոխաբերական իմաստով գործածված բառ կա:

- 1) սուր կսկիծ, արթնացող մտքեր, հարուստ գիտելիք, խոր զգացմունք
- 2) գվարթահայաց ընդունելություն, երկնածին մտքեր, խոր տարակուսանք, մեծ ափսոսանք
- 3) թեթև ծանոթություն, կամքերի առճակատում, նորակառույց եկեղեցի, թունոտ հայացք
- 4) ճշգրիտ արտահայտություն, բառերի հեղեղ, բազմաչարչար հող, փոքր հույս

7

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) հյուրընկալ, ասպնջական, վանատուր, վաղնջական
- 2) կասկածել, տարակուսել, երկբայել, երկմտել
- 3) թափառական, աստանդական, դյուրաշարժ, նժդեհ
- 4) մեծանուն, հանրահայտ, հռչակավոր, սնապարծ

8

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) նույնակարծիք, մազանոթ, ծաղկաշղթա, անդրադարձ
- 2) հոգեորդի, ոսկեվառ, դրամաշնորհ, կարեվեր
- 3) նկարագարդ, գեղաշուք, լեռնաշխարհ, չարախոս
- 4) հակամետ, լուսամփոփ, դիմանկար, ձյունագես

9

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ:

- 1) մեծատառ, անասնակեր, լրագիր, որսաշուն
- 2) տեսաչար, ծաղկանախշ, շարասյուն, ձկնկուլ
- 3) օրինագիծ, ժանր, թագակիր, խաչքար
- 4) վագր, համերգաչար, թռչնաբույն, մեծատուն

10

Ո՞ր շարքի բոլոր գոյականներն են ենթարկվում ներքին հոլովման:

- 1) անկյուն, գարուն, որսաշուն
- 2) նուռ, կնքահայր, տուն
- 3) անուն, շարասյուն, լիություն
- 4) փոստատուն, աստվածամայր, մանուկ

11

Ո՞ր նախադասության մեջ ցուցական հոդի գործածություն կա:

- 1) Շողոքորթս եմ մեղավոր այս պատժի համար. պետք չէր խոնարհվել պաշտոնի համար:
- 2) Բախտս չի բերում. միշտ հանդիպում եմ նյութապաշտ գործընկերների:
- 3) Կյանքն անցողիկ է, աշխարհս՝ ունայն:
- 4) Մանկությունս նման էր ավիիս մեջ պահած ոսկեթև թիթեռի, որը չքացավ ակնթարթի պես:

12

Ածականներից քանի՞սը համեմատության աստիճաններ չունեն.

կարևոր, անաղարտ, արտասովոր, բորիկ, ճաղատ, ասպաշնորհ, կաղ, ամուրի, պճնամոլ, համր:

- 1) յոթը
- 2) չորսը
- 3) հինգը
- 4) վեցը

13

Ո՞ր շարքի բոլոր դերանուններն են ցուցական:

- 1) այդպես, այդչափ, մի, նույն
- 2) այս, դա, այսպես, բոլոր
- 3) մյուս, սույն, նույնքան, միևնույն
- 4) ոմն, այսպիսի, նույնպես, այնտեղ

14

Տրվածը ինչպիսի՞ նախադասություն է:

Ի՞նչ ես գազազում, իմ վիրավոր սիրտ:

- 1) անվանական անդեմ
- 2) բայական անդեմ
- 3) անենթակա
- 4) թերի

15

Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Մի անգամ Մարգարը ինձ մոտ խոսեց օտարության մեջ գտնվող որդուց:
- 2) Մեր հայացքներն իրար հանդիպեցին, և ես նրա աչքերում ժպիտ տեսա:
- 3) Լուսնյակ գիշերներին հովը սառնություն էր բերում ցերեկվա շոգից խանձված դաշտերին:
- 4) Գնահատում եմ արածդ և անչափ երախտապարտ եմ քեզնից:

16

Փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Ըստ լեզենդի՝ Եղիա մարգարեն ճանապարհ պիտի հարթեր համար դեպի Աստված, և նրա լեռները, և հարթ ճանապարհ պիտի բացվեր, բայց մարգարեի ձայնն անպատասխան

(հրեա, կանչ, իջնել, մնալ)

- 1) հրեաների, կանչով, պիտի իջնեին, է մնում
- 2) հրեայի, կանչերից, իջել էին, է մնում
- 3) հրեայի, կանչերով, կիջնեին, մնում է
- 4) հրեաների, կանչին, իջել էին, մնում է

17

Ո՞ր տարբերակում դերանունով արտահայտված ենթակա չկա:

- 1) Ողջը երազ է հիմա:
- 2) Մենք հանդիպեցինք...
Եվ ի՞նչ կատարվեց, հասկացար արդյոք...
- 3) Ինչե՛ր ասես, որ չեն արել այս ձեռքերը...
- 4) Ովքե՞ր անցան ձեզանով,
Ո՞ւր գրնացին, ճամփանե՛ր:

18

Ո՞ր տարբերակում է տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված բարդի:

Ոտքը շեմից դուրս դնելուն պես ասես ջրվեժ խշշաց ականջներում:

- 1) Երբ որ ոտքը շեմից դուրս էր դնում, ջրվեժ խշշաց ականջներում:
- 2) Հենց որ ոտքը շեմից դուրս դրեց, ասես ջրվեժ խշշաց ականջներում:
- 3) Երբ ոտքը շեմից դուրս դրեց, ասես ջրվեժ խշշաց ականջներում:
- 4) Մինչ ոտքը շեմից դուրս կդներ, ասես ջրվեժ խշշաց ականջներում:

19

Ուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

-Դու արածներիդ մասին մտածիր, թող՛ ես էլ իմ գործը անեմ,- չթաքցրած հեզմանքով ասաց մտախոհ իշխանը եղբորը:

- 1) Մտախոհ իշխանը չթաքցրած հեզմանքով ասաց եղբորը, որ նա իր արածների մասին մտածի, թողնի՛ ինքն էլ իր գործը անի:
- 2) Իշխանը չթաքցրած հեզմանքով մտախոհ ասաց եղբորը, որ նա թող իր արածների մասին մտածի, նա էլ իր գործը կանի:
- 3) Մտախոհ իշխանը չթաքցրած հեզմանքով եղբորն ասաց, որ ինքը իր արածների մասին մտածի, նա էլ իր գործը կանի:
- 4) Մտախոհ իշխանը չթաքցրած հեզմանքով ասաց եղբորը, որ նա թող իր արածների մասին մտածի, ինքն էլ իր գործը անի:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ միջակետ չափսի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Հարևան մի կին մի օր իր ծանոթներին հայտնեց թե Իվան բեյը ցնդածի պես է դարձել նա ինքնիրեն շարունակ ժպտում է ձեռքերը մոտեցնում սառը վառարանին ու իրար շփում:
- 2) Ամբողջ գյուղն այդ գիշեր դուրս էր թափվել բայց արդեն ուշ էր խրճիթը վառվում էր նավթոտ փալասի պես:
- 3) Բայց այդ պահին մտածել սառը դատել անկարող էի բարկությունը նախանձն ու կատաղությունը տակնուվրա էին անում սիրտս:
- 4) Մի օր դա իրենց բաժանման յոթերորդ օրն էր հանկարծ դուռը թակեցին և ինչ-որ անծանոթ մարդ նրան նամակ հանձնեց:

Պարբերությունները նշող թվերի դասավորության n-ր տարբերակն է համապատասխանում շարադրանքի (տեքստի) տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Հետագայում անսովոր երևույթները գրավել են Կալիֆոռնիա այցելող զբոսաշրջիկների կամ նույն վայրում ամառանոց կառուցող ինժեներների ուշադրությունը: Այստեղ մարդիկ իրենց իրական հասակից ավելի բարձր կամ ցածր են թվացել, իսկ մի քանի անգամ վերակառուցված տունը այդպես էլ ուղիղ չի կանգնել, թեև հարթաչափը բազմիցս ցույց է տվել ուղիղ հարթություն:
2. Վերջին տարիներին կատարված դիտարկումները ցույց տվեցին, որ նման վայրեր կան երկրագնդի տարբեր տեղերում: Սակայն հարկ է նշել, որ դրանք հայտնաբերելը այնքան էլ հեշտ չէ, քանի որ նման անոմալիաները գործում են խիստ սահմանափակ տարածքներում:
3. Երկիր մոլորակը, որքան էլ ուսումնասիրված, այնուամենայնիվ դեռ բազում գաղտնիքներ ունի մեզ համար, գաղտնիքներ, որոնք ուղղակի հնարավոր չէ բացատրել մերօրյա գիտության զարգացման մակարդակով:
4. Մոլորակի ամենաառեղծվածային վայրերից մեկը, որն առաջին անգամ բացահայտել են դեռ հնդկացիները, գտնվում է Կալիֆոռնիայում. այստեղ ֆիզիկայի մի քանի օրենքներ պարզապես չեն գործում, քանի որ գնդերը թեք հարթությամբ գլորվում են ոչ թե ներքև, այլ վերև, առարկաները, որոնք պետք է կանգնեն ուղիղ, անկյամբ թեքված են գետնի վրա, իսկ մարդիկ կարող են քայլել պատերով:

- 1) 3, 4, 1, 2
- 2) 4, 2, 3, 1
- 3) 3, 2, 4, 1
- 4) 4, 2, 1, 3

Տրված հատվածներից որո՞վ է սկսվում Մովսես Խորենացու «Ողբը»:

- 1) «Մեզ տիրել են խստասիրտ ու չար թագավորներ, որոնք ծանր ու դժվարակիր բռններ են բարձում, անտանելի հրամաններ տալիս»:
- 2) «Ո՞ւր է այն զվարթ շրթունքների ժպիտը լավ աշակերտներին հանդիպելիս... Ո՞վ պետք է այսուհետև հարգի մեր ուսումը, ո՞վ պիտի ուրախանա իմ՝ իր աշակերտի առաջադիմությամբ...»:
- 3) «Ողբո՞ւմ եմ քեզ, Հայո՛ց աշխարհ, ողբո՞ւմ եմ քեզ, բոլոր հյուսիսային ազգերի մեջ վեհագույնը»:
- 4) «Վարդապետները՝ տխմար ու ինքնահավան, իրենք իրենցից պատվի արժանացած և ոչ թե Աստծուց կոչված, արծաթով ընտրված և ոչ թե Սուրբ Հոգով»:

Նշվածներից ո՞րը Գրիգոր Նարեկացու տաղերից չէ:

- 1) «Տաղ Հարության»
- 2) «Տաղ Վարդավառի»
- 3) «Մեղեդի ծննդյան»
- 4) «Տաղ անճնական»

24

«Սասունցի Դավիթ» էպոսում ինչո՞ւ է Դավիթի ձեռքի Խաչ պատերազմին սևանում:

- 1) Երդվել էր մարտի ելնել Պղնձե քաղաքի թագավորի թշնամիների դեմ և ազատել նրան հարկից, բայց խոստումը դրժել էր:
- 2) Խոստացել էր փահլևաններին ամուսնացնելուց հետո շտապ դառնալ Խանդութի ու զավակի մոտ և ուշացել էր:
- 3) Երդվել էր յոթ օրից վերադառնալ Չմշկիկ Սուլթանի մոտ, որ կռվեն, և մոռացության էր սվել:
- 4) Հովիվներին խոստացել էր վանքից հարիսա բերել, բայց 40 ավազակների դեմ կռվի մեջ մտնելով՝ մոռացել էր:

25

Նահապետ Քուչակի «Ժամ-ժամ զիմ դարիպությունս» հայրենում քնարական հերոսը ինչի՞ հետ իրեն չի համեմատում:

- 1) կռունկի
- 2) ջրի
- 3) նետի
- 4) աղեղի

26

Մուրացանի «Գևորգ Մարգալետունի» պատմավեպում ո՞վ է իր կալվածքները փոխանակում արխագների հետ և հեռանում Հայոց աշխարհից:

- 1) Աշոտ Բռնավորը
- 2) Սահակ Սևադան
- 3) Հովհաննես կաթողիկոսը
- 4) Յիկ Ամրամը

27

Ո՞րն է Հովհաննես Թումանյանի «Փարվանա» բալլադում արծարծված հիմնական գաղափարը:

- 1) գործի անմահության գաղափարը
- 2) մերժված սիրո տառապանքը
- 3) կյանքի անցողիկությունը
- 4) հավերժական սիրո ձգտումը

28

Խոսքերից ո՞րը Լևոն Շանթի «Հին աստվածներ» դրամայի նշված հերոսներից որինն է:

1. «Այդ եկեղեցին շիներ ենք մեզի համար, մեր սիրո Աստծուն համար»: ա. Քողավոր
2. «Ձիս ու սուրս թե հերքի չեկավ, կուտայի քեզի և աղջիկս»: բ. Իշխան
3. «Այն Հովհաննեսը, ան մեռած է վաղուց: Իսկ հիմա հոս կեցած է վանական մը, գրեթե ծերունի մը, հեռու արքունիքեն ու ամենքեն...»: գ. Իշխանուհի
4. «Իջե՛ք, իջե՛ք, երագներ, իջե՛ք գգո՛ւյշ, երագներ...»: դ. Վանահայր

- 1) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-ա
- 2) 1-դ, 2-բ, 3-գ, 4-ա
- 3) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-գ
- 4) 1-գ, 2-բ, 3-ա, 4-դ

Եղիշե Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Անց եմ կենում. շուրջս-մարդիկ, շուրջս դեմքեր հազար-հազար.
Շուրջս աշխարհն է աղմկում, մարդկային կյանքն անհավասար...*

- 1) «Տաղ անձնական»
- 2) «Գանգրահեր տղան»
- 3) «Հեռացումի խոսքեր»
- 4) «Դանթեական առասպել»

Հատվածներից ո՞րը Հովհաննես Շիրազի որ բանաստեղծությունից է:

- ա. Շանթն է բեկվում ճակտիս վրա,
Մահ՝ չգիտեմ՝ կա՞ թե՞ չկա
Ելնում եմ ես ահերն ի վեր,
Ելնում եմ ես մահերն ի վեր,
Ահեր, մահեր, գահերն ի վեր:
- բ. ...Անդադար նայեմ իմ Արարատին,
Մինչ շիրիմ դառնա քարն էլ ինձ վրա,
Եվ մամռած նայե իմ Արարատին:
- գ. -Ի՞նչ թարմություն- ասացին,- ի՞նչ թարմություն, ու բացին
Լուսամուտներն իմ առջև, ու ես՝ իմ սիրտը բացել՝
Անցնում էի երգելով ու շաղ տալով մայթերին...
- դ. Եվ հրովարտակ արձակեմ մի խիստ,
...Որ աղբյուրները հավերժ կարկաչեն,
Որ ծաղկեն լեռներն իմ արևանիստ,
Որ ծով դաշտերը հավերժ կանաչեն,
Որ գարունները գան ու չգնան...

1. «Կուզեի նստել մի քարի վրա»
2. «Թագադրում»
3. «Հայ ժողովրդի երգը»
4. «Գարնանամուտ»

- 1) ա-1, բ-3, գ-4, դ-2
- 2) ա-3, բ-4, գ-1, դ-2
- 3) ա-2, բ-3, գ-4, դ-1
- 4) ա-3, բ-1, գ-4, դ-2

31

Տրված քանաստեղծական հատվածներից ո՞րը որ հեղինակի ստեղծագործությունից է:

ա. Ելնեն, ծաղկունն է ձնծաղիկների,
Ձյունից ինձ նայող աչերն համբուրեն,
Գնամ ետևից ծիծեռնակների,
Նրանց հետ ետ գամ, գարունը բերեն:	1. Հ. Սահյան
2. Պ. Սևակ
3. Ե. Չարենց
4. Հ. Շիրազ
բ. Արևոտ մի սար եմ հիշում՝
Ճակատին ձյունի պատառիկ,
Սարն ի վար բարակ մի առու՝
Շուրթերին հայրեն ու տաղիկ:	
գ. Ուշ-ուշ են գալիս, բայց ո՛չ ուշացած,
Ծնվում են նրանք ճիշտ ժամանակին:
Բայց ժամանակից առաջ են ընկնում,
Դրա համար էլ չեն ներում նրանց:	
դ. Իմ մահվան օրը կիջնի լռություն,
Ծանր կնստի քաղաքի վրա,
Ինչպես ամպ մթին կամ հին տրտմություն,
Կամ լուր աղետի՝ թերթերում գրած:
Կամ լուր աղետի՝ թերթերում գրած:	

- 1) ա-4, բ-2, գ-3, դ-1
- 2) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3
- 3) ա-1, բ-3, գ-2, դ-4
- 4) ա-2, բ-1, գ-4, դ-3

32

Պարույր Սևակի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Ով սահմանում է նոր օրերն ու կարգ՝
Հայտարարվում է և օրերից դուրս:
Բայց չեն վախենում նրանք չար մահից.
Ապրում են դժվար ու մեռնում են հեշտ...*

- 1) «Եվ այր մի՝ Մաշտոց անուն»
- 2) «Մարդ էլ կա, մարդ էլ»
- 3) «Առաջադրանք համայն աշխարհի հաշվիչ մեքենաներին և ճշգրիտ սարքերին»
- 4) «Վարք մեծաց»

33

Տրվածներից քանիստ՞ն են բաղադրյալ հատուկ անունների միայն առաջին բաղադրիչները գրվում մեծատառով.

ՊԱՎԼԻԿՅԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ, ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ, ՄԱՍԻԿՈՆԵԻՑ ՏԻԿԻՆ,
ՈՍԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆՑԻ, ՏԱՎՐՈՍ ԼԵՌ, ԳԵՏԱՌ ԳԵՏԱԿ, ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԻԱՅՅԱԼ
ԷՄԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՆԵՐՍԵՍ ԱՇՏԱՐԱԿԵՑԻ:

34

Բառերից քանի՞սն են հոդակապով.

լուսանցք, բառախաղ, վայրէջք, ինքնատեռ, գինեմոլ, հարսնատես, սևերես, լուսաշող,
այրուձի, մարդանման:

35 **Տրված շարքում դերանվան քանի՞ տեսակ կա.**

ինչո՞ւ, նույն, այդպիսի, այսպես, յուրաքանչյուր, ոմանք, երբևիցե, մեկը, որևէ, սույն:

36 **Տրվածներից քանի՞սն են անորոշ դերբայ.**

ուռչել, համապատասխանեցնել, հուսահատեցրել, թվացել, անզգայացել, կոնկրետանալ, դարձել, դառնալ:

37 **Տրված հատվածում գոյականական անդամի քանի՞ լրացում կա:**

Երթամ հիմա: Ու կարոտով անմխիթար,
Իմ՝ երգիչի երազներով ու հրերով,
Անհրապույր իմ օրերի երգով մթար...
Տա՛մ պարանոցս կարոտին այն երկնուղեշ:

38 **Ընդգծվածներից քանի՞սն են մակդիր.**

վիսատ խոսքեր, *ոսկի* արտեր, *երերուն* քայլվածք, *բարձր* ծիծաղ, *ցնորք* աղջիկ, *մեռնող* արեգակ, *նիրհող* դաշտեր:

39 **Նշել այն բառերի համարները, որոնցում հնչյունափոխություն կա.**

1. գեկույց, 2. վարդազգի, 3. գահավեժ, 4. տարկետում, 5. զինապահեստ, 6. խոսափող, 7. գազալցակայան, 8. անզգուշաբար, 9. բազպան:

40 **Նշել այն համարները, որոնց դիմաց գրված դարձվածքներն իրար հոմանիշ են:**

1. փորացավ ունենալ - անվանը մուր քսել
2. ով հարս, նա հարսնաբույր - անպոչ գդալ
3. ինքն իրեն մոռանալ - համը դուրս գալ
4. աստծու կրակ - աչքի սուրմա թոցնող

41 **Տրվածներից որո՞նք են պարզ բայեր (առանց բայական ածանցի).**

1. աղտոտել, 2. դիմադրել, 3. գահակալել, 4. դիպչել, 5. հասկանալ, 6. շուռ գալ, 7. թոցնել, 8. հնչել, 9. մրոտվել:

42

Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:

Ամառային գիշեր էր. Ոսկանը անցավ հյուսիսային պարսպի մոտով և կանգ առավ այն խրճիթի լուսամուտի տակ, որտեղից առկայծում էր բեկբեկուն լույսը:

1. առկայծում էր – պարզ ստորոգյալ, բեկբեկուն – որոշիչ
2. ամառային – որոշիչ, գիշեր էր – պարզ ստորոգյալ
3. Ոսկանը - ենթակա, կանգ առավ - բաղադրյալ ստորոգյալ
4. այն – որոշիչ, խրճիթի – հատկացուցիչ
5. լուսամուտի տակ – տեղի պարագա, որտեղից – տեղի պարագա

43

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում դերբայական դարձվածները չպիտի կետադրվեն:

1. Հոգնած երկար ճանապարհից հեծյալը իջավ ձիուց և նստեց ծառի տակ:
2. Դարպասի մոտ իրիկնապահին նստելը պապիս հին սովորությունն էր:
3. Լառ-Մարգարի համար ամենից մեծ հաճույքը այգին ու արտերը ջրելն էր:
4. Ներս մտավ Շուշանիկը դաշտային ծաղիկների մի փունջ բռնած:
5. Մի վայրկյանում շոգի դառնալով ջուրը ավելի էր բորբոքում կրակը:

44

Դասավորել համարները՝ ըստ Ավետիք Իսահակյանի «Աբու–Լալա Մահարի» պոեմի տողերի հաջորդականության:

1. Ծիածանաթև հավքերը իրար գուրգուրում էին քնքուշ մրմունջով
2. Սեխակի բույրով հովն էր շշնջում հեքիաթներն հազար ու մի գիշերվա
3. Նիրի էին մտել ծաղկունքը բուրյան՝ ադամանդներով, շքեղ գինդերով
4. Արմավն ու նոճին անուշ քնի մեջ՝ օրորվում էին ճամփեքի վրա

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Որոշիչը կարող է արտահայտվել գոյականի գործիական հոլովով:
2. Որոշիչը կարող է արտահայտվել անձնական, ցուցական, որոշյալ, անորոշ դերանուններով:
3. Որոշիչը չի կարող հանդես գալ բառակապակցությամբ:
4. Որոշիչը կարող է հանդես գալ կապական կառույցներով:
5. Որոշիչը կարող է արտահայտվել հարակատար և համակատար դերբայներով:
6. Հետադաս որոշիչը միշտ արտահայտվում է բառակապակցությամբ:

Բ մակարդակ

46

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Քիչ հե-վում (1)՝ ու-իղ (2) իմ դիմաց, Արարատն է՝ մեր պատմության մեծ որ-ն (3) ու տա-ագիրը (4): Ալ-արս (5) այս լեռը երևի աշխարհի ամենաբարձր սարն է. հայ մարդուն նա երևում է աշխարհի բոլոր ծա-երից (6): Տա-ական (7) ճշմարտություն է. կարոտում են հարագատին: Դեռ չեմ լսել, որ որև- (8) թուրք կարոտի այս սարին: Իսկ հեռվում ու-աբերձ (9) բարդիների կատարներին թևածող արագիլները սաստկացնում են հոգու- (10) ցավը:

- 1) 1-ն, 2-դը, 3-փ, 4- ր, 5-եվ, 6-կ, 7-րը, 8-է, 9-դ, 10-տ
- 2) 1-ը, 2-դ, 3-բ, 4-րը, 5-եվ, 6-գ, 7-ը, 8-ե, 9-դը, 10-դ
- 3) 1-ն, 2-դ, 3-փ, 4-րը, 5-և, 6-կ, 7-ը, 8-ե, 9-դ, 10-տ
- 4) 1-ն, 2-դ, 3-բ, 4-ը, 5-եվ, 6-գ, 7-րը, 8-է, 9- դը, 10-դ

47

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի և բառաձևերի վերջին վանկը չի շեշտվում.

- 1) երկրորդ, բուն, գոնե, ուժ տալ
- 2) հեռուստացույց, գրքերս, թագավորի, ընկերական
- 3) ամենուրեք, անգղ, արծաթե, նույնքան
- 4) գրեթե, դառը, կարծիքդ, դասարանը

48

Ո՞ր տարբերակում է տառակապակցության թվային արժեքը ճիշտ նշված.

- 1) ԲՆԼԷ -5327
- 2) ՉՉՁ- 785
- 3) ՓՁԽԳ -8934
- 4) ՄՆՁԱ-2481

49

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Անցյալ անգամ ես իմ գոհունակությունը ասացի այս նախագծի մասին և այսօր էլ կրկնում եմ:
- 2) Փոխանակ տքնաջան աշխատելու և պարապելու՝ ողջ օրը անգործ թափառում է:
- 3) Հեռվից լսվում էր փոթորկված ծովի ալիքների հզոր շառաչյուն:
- 4) Ես քեզ մոտ եմ եկել այն հույսով, որ ինձ նեցուկ կլինես այս դժվար պահին:

50

Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա.

- 1) աչքն ուտել – մի բան հավանել, աչքերը խավարել – կուրանալ
- 2) ականջը գցել – տեղեկացնել, ականջը ծանր – խողությունը թույլ
- 3) ականջը դռանը – անհամբեր որևէ լուրի սպասել, թևերը կտրել – հեռու վանել
- 4) աչքերը կապել – խորամանկությամբ խաբել, աչք դնել – հավանել

51 Ո՞ր բառի բառակազմական վերլուծության մեջ սխալ կա:

- 1) հետաքննիչ - **հետ**, **քնն**՝ արմատներ, **իչ**՝ վերջածանց, **ա**՝ հոդակապ
- 2) հեղուկազրկում - **հեղ**, **զուրկ**՝ արմատներ, **ուկ**, **ում**՝ վերջածանցներ, **ա**՝ հոդակապ
- 3) սննդամթերք - **սուն**, **մթեր**՝ արմատներ, **ունդ**, **ք**՝ վերջածանցներ, **ա**՝ հոդակապ
- 4) ստնտվություն - **սուտ**, **տու**՝ արմատներ, **ություն**՝ վերջածանց

52 Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերը համանուններ **չեն**:

- 1) **շահ** ստանալ - պարսից **շահ**
- 2) **ակնարկ** նետել - **ակնարկ** տպագրել
- 3) գետի **ափ** - ձեռքի **ափ**
- 4) **գորշ** օրեր - **գորշ** վերարկու

53 Ո՞ր նախադասության մեջ կրավորական սեռի բայ կա:

- 1) Նուշիկը երբեմն նախաճաշ չի բերում, իսկ երբ բերում է, հաց է ու խորոված կարտոֆիլ:
- 2) Գյուղական գրագիրը բղավեց նրա վրա, նա սթափվեց և բեռը շալակին՝ վերադարձավ յուրայինների մոտ:
- 3) Անմասն քաղաքի փողոցներում վախից, անհանգստությունից մոլորվել էր:
- 4) Հաճի աղան տեսել էր ռուս-տաճկական պատերազմը, երբ թուրքը կարծես բնականորեն հետ էր մղվում:

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են դրված ըղձական եղանակով:

- 1) չգայի, ընդունվի, հարգեր, լավեին
- 2) չբերեմ, չեմ բերի, չգրեիր, խոսեմ
- 3) չուզեր, չուզեց, կարդայինք, մոտենային
- 4) բերեմ, ունեմ, հարցնեմ, ասեմ

55 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը մակբայ:

- 1) Քանի՜ - քանիսն անցան քեզ պես, քեզնից **առաջ**, քո **առաջ**:
- 2) Կինը նստել էր օջախի **առաջ**, հաճախ բարձրացնում էր թեյամանի կափարիչը և նայում տաքացող ջրին:
- 3) Առանց հապաղելու **առաջ** գնա, ամեն ինչ դեռ առջևում է:
- 4) Չարթնում էր Պետին, տան **առաջ** հոսող առվակի ջրում երեսը լվանում:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ստորադասական շաղկապ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Այս քամին է թափում աշնան չոր սաղարթը **Թե** օդի է թափվում իմ թմրած ուղեղին:
- 2) **Թե** Կարինե Քոթանճյանին տեսնեք Կարսի փողոցներում Ասեք նրան Չարենցն ասավ մնաս բարով մնաս բարով:
- 3) Սոնան մանկության առվակի ջրերն էր կարոտել **թե** պատահմամբ մոտեցավ հնձանի դռնակին Դիլան դային չիմացավ:
- 4) Լինել **թե** չլինել այս է խնդիրը:

57

Գործիական հոլովով դրված բառը նախադասության ի՞նչ անդամ է:

*Համր քայլերով դարերն են անցնում,
Արտույտը երգում է իր գովքը գարնան:*

- 1) ձևի պարագա
- 2) ժամանակի պարագա
- 3) ներգործող անուղղակի խնդիր
- 4) միջոցի անուղղակի խնդիր

58

Տրված բարդ ստորադասական նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Երբ հյուրերը գնացին, կինը մենակությունից լաց եղավ:*
Հյուրերի գնալուց հետո կինը մենակությունից լաց եղավ:
- 2) *Երբ դողանջում են եկեղեցու զանգերը, հավատացյալները գնում են աղոթքի:*
Եկեղեցու զանգերը դողանջելու ժամանակ հավատացյալները գնում են աղոթքի:
- 3) *Երբ խոսում էին Արայի մասին, Աննան ոտքից գլուխ կարմրեց:*
Արայի մասին խոսելուց Աննան ոտքից գլուխ կարմրեց:
- 4) *Եթե կորցնում ես խիղճդ, վերածվում ես մի սովորական գազանի:*
Խիղճդ կորցնելու դեպքում վերածվում ես մի սովորական գազանի:

59

Պատասխանների ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բարդ նախադասությունների ստորադաս նախադասությունների պաշտոնները (պաշտոններից մեկն ավելորդ է):

- 1. Այն լուրերը, թե ծովանկարիչը ստեղծել է արտասովոր մի նկար, արագորեն հասան Պետերբուրգ: ա. ենթակա
- 2. Վախենում էր արքային տեղեկացնել, որ ազդեցիկ մի քանի նախարարներ, ծեծելով հարկահաններին, հրաժարվել էին արքունի տուրքերը վճարելուց: բ. ուղիղ խնդիր
- 3. Նրանք դեռ կիրճը չէին անցել, երբ թիկունքից աղաղակներ լսվեցին: գ. վերաբերության խնդիր
- 4. Թվաց, թե այդ ամենը չի եղել, ու ես մղձավանջային երազի մեջ եմ: դ. ժամանակի պարագա

- 1) 1–ե, 2–բ, 3–դ, 4–ա
- 2) 1–գ, 2–բ, 3–ա, 4–դ
- 3) 1–ե, 2–ա, 3–դ, 4–բ
- 4) 1–գ, 2–ա, 3–դ, 4–բ

60

Նշվածներից ո՞րը չի կարող դրվել բացառական հոլովով:

- 1) գոյական որոշիչը
- 2) ներգործող խնդիրը
- 3) մասնական բացահայտիչը
- 4) հանգման խնդիրը

61 **Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:**

- 1) Ինչ էր ուզում դրանով ասել՝ այդպես էլ չհասկացա:
- 2) Իսկ Ադամը ծանր ու հաստատուն քայլերով հետևում էր նրան՝ աչքերը չհեռացնելով նրա՝ բոցերի պես ծփծփացող մազերից:
- 3) Այն զգացումները, որոնք հատուկ են բոլորիս, ամենևին գոյություն չունենին նրա համար և մեղադրել նրան դրա համար անիմաստ էր:
- 4) Ջրադացը, թվում է, անուշ հեքիաթ էր պատմում իմ մանկության մասին:

62 **Նշվածներից ո՞րը հայ հին և միջնադարյան բանահյուսության ժանրերից չէ:**

- 1) շարական
- 2) էպոս
- 3) առակ
- 4) առասպել

63 **Ո՞ր շարքում նշված բոլոր հեղինակներն են սփյուռքահայ:**

- 1) Անդրանիկ Ծառուկյան, Հակոբ Կարապենց, Հակոբ Պարոնյան
- 2) Կոստան Զարյան, Միսաք Մեծարենց, Հակոբ Օշական
- 3) Համաստեղ, Հակոբ Մնձուրի, Մուշեղ Իշխան
- 4) Վազգեն Շուշանյան, Դանիել Վարուժան, Վահան Թեքեյան

64 **Քանի՞ բառում արմատի հնչյունափոխություն կա.**

սրտագին, արարչագործ, ծնունդ, կաշուն, հնչեղ, կուտակել, տխրություն, լծորդ, փախստական, ակնթարթ, փափկել, հեռաստան:

65 **Պատկերավորման–արտահայտչական միջոցներից քանի՞սն են գործածվել.**

փոխաբերություն, մակդիր, շրջադասություն, հակադրություն, համեմատություն, հանգավորում:

Սարերի ծոցից սարեր են ծլում,
Շարժվում են կարծես սարերը տեղից,
Ծառն իրենից մեծ ստվեր է ծնում,
Եվ օրը արդեն գնում է ձեռից:

66 **Հովհաննես Թումանյանի նշված ստեղծագործություններից քանի՞սն են բանաստեղծություն:**

«Հայոց վիշտը», «Հոգեհանգիստ», «Հառաչանք», «Հայոց լեռներում», «Հայրենիքիս հետ», «Թմկաբերդի առումը», «Փարվանա», «Անուշ»:

67

Նշել այն բառերի համարները, որոնք միմյանց հականիշ են.

1. թուլակազմ, 2. թուլամորթ, 3. կամովին, 4. կամային, 5. կամկար, 6. անտեղյակ:

68

Նշել այն տարբերակների համարները, որոնցում նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Մի բան, ինչ ես սիրում էի այդ գեր ու կենսասխիւնը մարդու մեջ, այն էր, որ երբեք ինձ խրատներ չէր տալիս, որը ինձ համար հազվագյուտ շնորհ էր:

1. **հազվագյուտ** – ձևի մակբայ, **շնորհ** – գոյական, ուղղական հոլով
2. **ինչ** – ստորադասական շաղկապ, **ես** – անձնական դերանուն, ուղղական հոլով
3. **այդ** – ցուցական դերանուն, **սիրում էի** – պարզ բայ, ներգործական սեռ
4. **մարդու** – գոյական, **ու** հոլովում, **մեջ** – կապ, հետադրություն
5. **երբեք** – ժամանակի մակբայ, **չէր տալիս** – անկանոն բայ, անկատար անցյալ

69

Ո՞ր նախադասություններում է ընդգծված անդամի պաշտոնը ճիշտ նշված:

1. Հետո անձրև սկսվեց, և անձրևի առաջին կաթիլների հետ անջրանցիկ **կտորով** ծածկեցին ցորենը: (*միջոցի անուղղակի խնդիր*)
2. Եվ աստծուն լսելի եղան Խայամի **տրտունջն ու հանդիմանությունը**: (*ենթակա*)
3. Իշխանը ձին ասպանդակեց ու արագ հեռացավ **այդտեղից**: (*անջատման անուղղակի խնդիր*)
4. Աղջկա հետևից հասանք, և **ամեն ինչ** պարզ դարձավ մեզ համար: (*ենթակա*)
5. Երկար խոսեցին այդպիսի **վերաբերմունքի շուրջ** ու ոչ մի եզրակացության էլ չեկան: (*վերաբերության անուղղակի խնդիր*)
6. Պայուսակները մեջքներին կապած ու պայուսակը **որպես բեռ** քաշող մի քանի պատանիներ էին: (*մասնական բացահայտիչ*)

70

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Եթե բարդ նախադասության բաղադրիչ նախադասության կազմում կա ստորադասական շաղկապ, ապա այդ նախադասությունը ստորադաս է:
2. Բարդ ստորադասական նախադասության բաղադրիչ նախադասությունները միմյանց կարող են կապակցվել թե՛ շաղկապներով, թե՛ առանց շաղկապների:
3. Բարդ նախադասություններ են երկու և ավելի ստորոգում ունեցողները:
4. Երկրորդական (ստորադաս) նախադասությունները հաճախ փոխարինում են գերադաս նախադասության որևէ անդամի:
5. Բոլոր բարդ նախադասությունները փոխակերպվում են պարզի:
6. Բարդ նախադասության ստորադաս բաղադրիչի կազմում գտնվող **որ, երբ, ինչպես, ուր** և այլ դերանունները պարտադիր հարաբերական դերանուններ են: